

BURMISTRZ MIASTA KŁODZKA

PROGNOZA

**oddziaływania na środowisko do projektu
Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego
terenu położonego między rzeką Nysą, ul. Śląską, terenami kolei,
ul. W. Korfantego, Rzeką Nysą Kłodzką, ul. Podgrodzie, granicami fortu
Owca Góra, zabudową przy ul. Śląskiej, ul. K. Miarki,
ul. H. Sienkiewicza, ul. Kwiatową, potokiem Jawornik, granicami miasta,
terenami wojskowymi i ul. St. Wyspiańskiego w Kłodzku**

Kłodzko – maj-czerwiec 2005 r.

Zawartość opracowania:

1. Formalne podstawy opracowania prognozy.
2. Prawne podstawy opracowania prognozy.
3. Materiały wykorzystane w prognozie.
4. Charakterystyka terenu opracowania. Stan środowiska przyrodniczego.
5. Wnioski i zalecenia.

Rysunek prognozy – skala 1:1000 (pomniejszony).

1. FORMALNE PODSTAWY OPRACOWANIA PROGNOZY

- Uchwała nr LIX/362/2002 Rady Miejskiej w Kłodzku z dnia 16 maja 2002 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego między:
 - rzeką Nysą, ul. Śląską, terenami kolei, ul. W. Korfantego, rzeką Nysą Kłodzką, ul. Podgrodzie, granicami fortu Owcza Góra, zabudową przy ul. Śląskiej, ul. K. Miarki, ul. H. Sienkiewicza, ul. Kwiatową, potokiem Jawornik, granicami miasta, terenami wojskowymi i ul. St. Wyspiańskiego w Kłodzku.
- Zlecenie Urzędu Miasta na wykonanie prognozy.

2. PRAWNE PODSTAWY OPRACOWANIA PROGNOZY

- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80 poz. 717 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62 poz. 627 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92 poz. 880 z późn. zm.),
- Obwieszczenie Marszałka Sejmu RP z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. Nr 121 poz. 1266),
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. Nr 115 poz. 1229 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 listopada 2002 r. w sprawie opracowań szczegółowych warunków, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 197 poz. 1667),
- Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 110 poz. 1190),
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 141 poz. 1492),
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity Dz. U. Nr 121 poz. 1266),
- Ustawa z dnia 18 maja 2005 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony Środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 113 poz. 954).

3. MATERIAŁY WYKORZYSTANE W PROGNOZIE

- Opracowanie fizjograficzne ogólne dla m. Kłodzka – „Geoprojekt” Wrocław 1972 r.,
- Opracowanie fizjograficzne ogólne dla m. Kłodzka – „Geoprojekt” Wrocław 1982 r.,
- Opracowanie ekofizjograficzne dla części m. Kłodzka położonej pomiędzy Rzeką Nysą, ul. Śląską, terenami kolei, ul. Korfantego, ul. Podgrodzie, granicami fortu Owcza Góra, zabudową ul. Śląskiej, ul. Karola Miarki, ul. H. Sienkiewicza, ul. Kwiatową, granicami miasta, terenami wojskowymi i ul. St. Wyspiańskiego – 2003 r.,
- Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego pomiędzy Rzeką Nysą, ul. Śląską, terenami kolei, ul. Korfantego, ul. Podgrodzie, granicami fortu „Owcz Góra”, zabudową ul. Śląskiej, ul. Karola Miarki, ul. H. Sienkiewicza, ul. Kwiatową, Potokiem Jawornik, granicą miasta, terenami wojskowymi, ul. St. Wyspiańskiego - skala 1 : 1000 (pomniejszona),
- Studium uwarunkowań i kierunków rozwoju Miasta Kłodzka,
- Inwentaryzacja przyrodnicza Miasta Kłodzka – W. Jankowski – FULICA – Wrocław 2002 r.,
- Raporty o stanie środowiska w województwie dolnośląskim w latach 1997-1998, 1999, 2000, 2001 - WIOŚ Wrocław,
- Mapa sozologiczna Polski w skali 1:50 000, Arkusz Kłodzko, Główny Geodeta Kraju, Warszawa 1997 r.,
- Mapy: 1:1000, 1:5 000, 1:10 000 i 1:50 000,
- Wizja terenowa obszaru opracowania.

4. CHARAKTERYSTYKA TERENU OPRACOWANIA. STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

a) Położenie.

Miasto Kłodzko jest położone w samym centrum Kotliny Kłodzkiej, w obrębie jej dna. Stanowi je poligenetyczna powierzchnia zrównana przez działalność czynników niszczących – wietrzenie i erozję, przez akumulację: rzeczną: zasypywanie dolin rzecznych przez niesiony przez rzeki materiał – terasy, zasypywanie lodowcowe przez wytapianie z jeziorów lodowca transportowanego przez nie materiału. Były to niekiedy znaczące ilości materiałów, osiagają one do 60m miąższości pomiędzy Szalejowem a Kłodzkiem. Są to różnorodne osady lodowcowe, wykształcone w postaci gliny morenowej dennej, przemieszczanych glin moren czołowych, utworów fluwioglacjalnych, wykształconych w formie piasków i żwirów. Osady te zostały

częściowo wypłukane i ponownie pokryte mięszymi osadami pyłów okołolodowcowych, określanych nazwą lessów. Złożone w postaci kilkumetrowych warstw lessy utworzyły bardzo specyficzne i urodzajne gleby. Tworzą one powierzchniową warstwę osadów.

W obrębie tej zrównanej powierzchni występują jako wyniosłości wzgórza, zbudowane ze skał bardziej odpornych, przeobrażonych. Są to fylity, szarogłazy i zieleńce wieku staropaleozoicznego, ordowickie i sylurskie. Występują one w najwyższych częściach wzgórz w obrębie miasta, budując Wzgórze Twierdzy Głównej, Owczej Góry i Krzyżnej Góry. Osiągają one wysokość do 350m npm.

b) Na atrakcyjność krajobrazową miasta znaczny wpływ mają otaczające je pasma górskie. Od wschodu rozciągają się Góry Bardzkie przecięte antecendentnym przełomem Nysy Kłodzkiej, na odcinku od Młynowa do Barda. Od południowego wschodu Góry Złote i Krowiarki – stanowią one najdalej na północ wysunięta część masywu Śnieżnika, który w Śnieżniku Kłodzkim osiąga wysokość 1425m npm. Od południowego zachodu i zachodu rozciągają się Góry Bystrzyckie i Stołowe. Te ostatnie zbudowane są ze skał osadowych, margli i piaskowców, góra Czerwoniak w Krosnowicach Dolnych – 397m npm. Na przeciwległym brzegu Nysy Góry Krowiarki w Szczytach „Goryczka” Dębowa – 505m i Wapniarka osiągnęły do 511m npm. Są one zbudowane z krystalicznych dolomitów i wapieni. Występują tu więc zjawiska krasowe.

c) Na tą różnorodną rzeźbę terenu w ciągu ostatniego miliona lat dwukrotnie wkraczał lodolód skandynawski i kotlinę pokrył 200m – 250m warstwą lodu, całkowicie zmieniając ukształtowanie terenu i hydrografię. Ukształtowanie, gdyż obecnie najniższe części dna kotliny były wówczas prawie najwyższe, ze względu na zaleganie lodowca grubego na 200 – 250 m. Został całkowicie zmieniony układ hydrograficzny, z dotychczasowego odprowadzającego wody płynące w kierunku północno-zachodnim w kierunku dzisiejszego Morza Północnego na południowo wschodni, w kierunku Morza Czarnego.

Po ustąpieniu lodowców (stopnieniu) układ hydrograficzny w większości wracał w zasadniczych przebiegach do kierunków poprzednich. Przed zlodowaczeniami Pra Nysa płynęła na północ w szerokiej dolinie po terenach położonych na wschód od granic dzisiejszego Miasta. Dziś teren ten wypełnia 50 – 60 metrowa warstwa osadów glacialnych i fluwioglacialnych, złożonych przez lodowce i rzeki lodowcowe a Rzeką Nysa wycięła sobie nową, wąską dolinę przełomową przez obecny środek miasta. Taki

kierunek wypływu wód z Kotliny Kłodzkiej stanowi główną przyczynę – wąskie gardło – powodzi 1% (stuletnich) na terenie miasta Kłodzka. Poziom wód potrafi się tu podnieść o ca. 15m powyżej średniego poziomu wody w rzece. Na szczęście nie występuje to częściej niż 1 lub 2 razy na 100 lat.

Istotnym elementem pozytywnym dla mieszkańców jest łagodny klimat miasta. Położenie na wysokości od 280 do 390m npm sprawia, że panuje tu łagodny klimat Pogórza Sudeckiego. Cechy charakterystyczne tego klimatu – to średnia temperatura roczna $+8^{\circ}\text{C}$. W lecie średnie temperatury miesięczne wynoszą $+14^{\circ}\text{C}$ i $+15^{\circ}\text{C}$. W zimie jest względnie ciepło od -1° do $+1^{\circ}$. Opady najwyższe występują w lipcu – 104 mm, a najniższe w styczniu – 22 mm. Na większości obszaru miasta przeważają wiatry z południa, zgodnie z kierunkiem przebiegu Rowu Górnej Nysy i Dolnej Nysy, mającej tu kierunek południe – północ. Nie są to wiatry szczególnie silne, bowiem osiągają prędkość od 3,0 do 3,5 m na sekundę.

Dzięki tym stałym wiatrom, wiejącym regularnie szczególnie w okresie zimy, powietrze atmosferyczne na terenie miasta jest czyste i nie przekracza dopuszczalnych norm zanieczyszczeń. Nie jest to tylko zasługą panujących wiatrów, ale też celowej działalności mieszkańców, dążących do minimalizacji używania jako paliwa węgla i mialu, zastępując je gazem sieciowym lub energią elektryczną. Na terenie miasta wszystkie zakłady o charakterze uciążliwym dla mieszkańców są zlokalizowane w północnej jego części, na terenie dzielnicy Ustronie, co przy przeważających wiatrach wiejących z południa, szczególnie zimą, daje czyste powietrze mieszkańcom.

Bardzo korzystnym elementem położenia Kłodzka są też bardzo urodzajne gleby, wykształcone na lessach i glinach pylastych i piaszczystych. Gwarantują one dobre plony rolnikom z wiosek podmiejskich, a samym mieszkańcom tanie produkty rolne. Bardzo atrakcyjne warunki naturalne stanowiły naturalną przyczynę likwidacji na terenie miasta zalesienia, stanowiąc podstawę do rozwoju rolnictwa. Obecnie na terenie miasta rolnictwo jest systematycznie ograniczane, a tereny wolne od zabudowy przeznaczane na zielen w różnorodnej formie: ogrodów, parków, zieleńców, zieleni izolacyjnej, zieleni wysokiej. Samo miasto posiada stanowczo zbyt mało zieleni trwałej, szczególnie wysokiej. W celu poprawy warunków bytowych mieszkańców ilość zieleni powinna być w sposób znaczący powiększona, przynajmniej o 100%. Realizowane na terenie miasta budownictwo jednorodzinne powinno dysponować działkami o powierzchni 700 – 1000m². Z koniecznością zagospodarowania tej przestrzeni zielenią komponowana niską i wysoką.

Objęta opracowaniem projektu planu część miasta Kłodzka nie jest obszarem wolnym od zabudowy. Ze względu na to, że jest to przeważnie płaski teren nadrzeczny, jest on od dwustu lat przynajmniej zajęty pod uprawy rolne lub na cele różnorodnej zabudowy. Poprzeczne doliny rozcinające terasy nadrzeczne, to doliny Jodłownika, Jawornika i Jaskówki. Te przeważnie małe cieki, które przez większą część roku można przekraczać suchą nogą, w czasie opadów letnich stają się rozszalałą, niszczącą siłą dla mostów, dróg i rowów przydrożnych.

5. WNIOSKI I ZALECENIA

Obszar objęty projektem planu ma wyjątkowo korzystne położenie komunikacyjne, sprzyjające rozwojowi turystyki. Dotyczy to przede wszystkim turystyki krajowej, ale też i zagranicznej. Jest to tylko potencjalne położenie, gdyż walor ten nie jest jeszcze wykorzystany w sposób korzystny dla miasta i jego mieszkańców. Jedynie na ciągu drogi nr 8 relacji Wrocław – Kudowa Zdrój – Nachod (Praha), miasto ma na swoim terenie odcinek obwodnicowy, choć jest on pozbawiony miejsc obsługi podróżnych i parkingów. Zmusza też turystów do wjazdów do miasta, co jest uciążliwe tak dla turystów, jak i mieszkańców, gdyż ilość miejsc postojowych w centrum miasta jest niewielka, a dojazd do nich utrudniony. Brak też czytelnych informacji o głównych atrakcjach Kłodzka i dostępie do nich.

Pomimo, że przez miasto przepływa rzeka Nysa Kłodzka, nadająca się do częściowego wykorzystania jako obiekt wypoczynku i rekreacji, brak tu urządzeń pozwalających na takie jej wykorzystanie. Brak nad rzeką urządzonego kąpieliska, wypożyczalni sprzętu pływającego, kabin kąpielowych, itp. Wprawdzie stan czystości wody w rzece nie zachęca do inwestowania, ale tereny istniejącego wodospadu i tak są miejscem przez dzieci i młodzież na ten cel wykorzystywanym. Zagospodarowanie teras nadrzecznych na cele rekreacyjne wydaje się ze wszech miar wskazane. Idealnym rozwiązaniem byłyby tu obiekty rozbierane i montowane w zależności od potrzeb.

Miasto Kłodzko jest słabo wyposażone w zieleni miejską. Szczególnie dotyczy to szlaków komunikacyjnych w zasadzie pozbawionych zieleni. Jest to zjawisko niekorzystne dla miasta jak i dla jego mieszkańców. Zieleni ta spełnia znaczącą rolę izolacyjną, tak względem hałasu jak i zanieczyszczeń komunikacyjnych. Tereny zielone miasta oprócz tego, że ilościowo skromne, mają bardzo skromne zagospodarowanie. Brak tu różnorodności zieleni, w zależności od funkcji jaką ma spełniać.

Zagospodarowanie promenad nadrzecznych nie musi być całoroczne. Jednak powinny się tu pojawić elementy nie tylko związane z letnim okresem roku.

Dodatkowym urozmaiceniem zagospodarowania obszarów terasowych powinny być ścieżki dydaktyczne, propagujące budowę terasową i złożoność sedymentacji w ich obrębie. Takie same treści powinny być uzewnętrznione w obszarach występowania na powierzchni skał litych podłoża – twierdza Duża lub Koryto Nysy Kłodzkiej.

Dookoła Kłodzka występuje obfitość naturalnych wypływów wód mineralnych. Są to przeważnie szczawy związane z uskokami tektonicznymi. Najbliżej miasta wypływy takie występują w dolinach Bystrzycy Dusznickiej we wsi Szalejów oraz w Wielistawiu Dolnym. Ujęcie tych wypływów w sieć wodociagową i zorganizowanie ich wypływów w obszarze Rynku w Kłodzku nie powinno być zbyt kosztowne, a stanowić może znaczące źródło dochodów Miasta i Gminy Kłodzko.

Duże znaczenie dla miasta miałyby wyznaczenie polderów przeciwpowodziowych na terenie doliny Nysy przed miastem Kłodzkiem. Pozwoliłyby to zabezpieczyć miasto przed wodami powodziowymi 1%/stuletnimi. Zbiornik taki mógłby też stanowić, przynajmniej sezonowo, dużą atrakcję turystyczną.

mgn JERZY MACHYŃSKI
BIEGLY
w zakresie sporządzenia prognoz skutków
wpływu ustalenia planu zagospodarowania
przestrzeni na środowisko
Nr uprawnień WD-004/99
WAŁBRZYCH, ul. Grodzka 25-33, tel. 841-05-25

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

DO PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

dla terenu położonego w **KŁODZKU** między:

rzeką NYSĄ, KŁODZKĄ, ul. ŚLĄSKĄ, terenami kolei, ul. KORFANTEGO, rzeką NYSĄ, ul. PODGRODZIE, granicami fortu OWCZA GÓRA, zabudową przy ul. ŚLĄSKIEJ, ul. K. MIARKI, ul. H. SIENKIEWICZA, ul. KWIATOWĄ, potokiem JAWORNIK, granicami miasta, terenami wojskowymi, ul. WYSPIAŃSKIEGO

MAPA SYTUACYJNO – WYSOKOŚCIOWA
Z ISTNIEJĄCYM STANEM ZAGOSPODAROWANIA
I USTALENIAMI PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU
SKALA 1: 1 000 /POMNIEJSZA/

L E G E N D A

GRANICE OBSZARU OBJĘTEGO OPRACOWANIEM

TERENY INTENSYWNEGO ZAINWESTOWANIA –
ISTNIEJĄCEGO / PROJEKTOWANEGO

TERENY ISTNIEJĄCEGO ZAINWESTOWANIA
ZABUDOWĄ ŚREDNIEJ INTENSYWNOŚCI

ISTNIEJĄCE I NADAL POZOSTAWIANE W TAKIM
PRZEZNACZENIU TERENY ZIELENI

TWIERDZA – OBIEKTY MILITARNE W EWIDENCJI
DÓBR KULTURY

STREFA „A” ŚCISLEJ OCHRONY
KONSERWATORSKIEJ

ISTNIEJĄCE TERENY ZIELONE DLA KTÓRYCH
PRZEWDZIANO MOŻLIWOŚĆ ZABUDOWY

TERENY SPECJALNE

TERENY WÓD

ZASIĘG WODY 1% - STULETNIJ

TERENY KOMUNIKACJI

Oduneli
ul. Dworczej

